

Utbildningsinspektion i Strömsskolan, grundskola F-8

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Strömsskolan och besökt skolan den 18–19 oktober 2005. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument från kommunen och Strömsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Strömsskolan intervjuades de båda rektorerna, elever, lärare och övrig personal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i årskurserna 1–8 samt förskoleklass och fritidshem. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Strömsskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	54
Förskoleklass	19
Grundskola	339

Strömsskolan har elever i förskoleklass och årskurserna 1–8. Verksamheten är organiserad i åldershomogena grupper. Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i tre arbetslag.

De asylsökande barn som finns i kommunen undervisas vid Strömsskolan. Verksamheten omfattar tjugofem elever.

I anslutning till skolan finns tre fritidshemsavdelningar. Fritidshemmen är uppdelade utifrån barnens ålder: en avdelning har barn i åldern 6–7 år, en avdelning har barn i åldern 7–8 år och en avdelning har barn från 9 år.

Skolan består av flera byggnader. Förskoleklassen och årskurserna 1–6 har sin verksamhet i huvudbyggnaden. Årskurserna 7–8 finns i en separat byggnad på skolgården. Båda byggnaderna är från slutet av 1950-talet.

Matsal och områdesexpedition finns i en närbelägen byggnad som är relativt nybyggd.

I den intilliggande Strömshallen bedrivs undervisningen i idrott.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid skolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Strömsskolan når goda resultat då det gäller normer och värden. Eleverna trivs och känner sig trygga. Arbetsmiljön vid Strömsskolan är god. Elever, föräldrar och personal är nöjda med verksamheten vid skolan.

Arbetet med att finna individuella lösningar för eleverna och ge stöd när det behövs sker på ett medvetet och strukturerat sätt. Ledningen av skolan fungerar väl. Eleverna vid Strömsskolan har goda förutsättningar i fråga om tillgång till lärare med utbildning och till personal i övrigt. De materiella förutsättningarna i form av tillgång till undervisningsmaterial, lokaler och utemiljö är bra.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör arbeta vidare med att förtydliga målen i läroplanen samt de nationella kursplanerna.
- Eleverna bör ges möjlighet till mer inflytande över planering och utvärdering av sitt arbete i skolan.
- Samverkan mellan förskoleklass och grundskola bör utvecklas.

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanerna för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, respektive för de frivilliga skolformerna, Lpf 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Vid intervjuerna och det besök som inspektörerna gjort på Strömsskolan framträder bilden av att eleverna trivs och känner sig trygga. Föräldrarna framhåller att alla känner alla vilket bidrar till den trygga stämningen på skolan. Personalen uppger att elever och vuxna trivs bra på skolan. Inspektörerna ser vid besöket ett respektfullt ömsesidigt bemötande mellan personal och elever.

Arbetslagen strävar mot att ha ett gemensamt synsätt på barns lärande och utveckling som skall leda till en helhetssyn genom de olika verksamheterna, den så kallade "Röda tråden". Värdegrundsarbetet pågår dagligen. Inspektörerna bedömer att lärarnas arbete mot ett gemensamt synsätt är positivt och att det kan bidra till att underlätta kunskapsutvecklingen för eleverna.

Resultaten på de nationella proven för årskurs 5 år 2004 visar att åttio procent når godkänd nivå i svenska, sjuttiotre procent i matematik och sjuttiotvå procent i engelska. Inspektörerna bedömer att måluppfyllelsen är låg. Rektorn uppger om att en analys av orsakerna till detta har gjorts. För att förbättra måluppfyllelsen har åtgärder vidtagits i form av ändrade gruppindelningar, undervisning i halvklasser samt specialpedagoginsatser.

Rektorn och lärarna uppger att skolan följer upp kunskapsutvecklingen i svenska med hjälp av exempelvis diagnoser och läs- och skrivutvecklingsscheman. I övriga ämnen sker inte en motsvarande uppföljning. Lärarna arbetar med dagböcker, portfolio och planeringsböcker. Rektorn tar del av lärarnas uppföljning av målen genom att ha en kontinuerlig dialog med lärarna och ta del av veckobrev, planeringar m.m. Inspektörerna bedömer dock att uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, engelska och matematik bör utvecklas.

Samtal med eleverna och observationer visar att eleverna kan påverka mycket lite och bara sådant som läraren har lagt upp förutsättningarna för. Enligt de intervjuade föräldrarna litar de på att lärarna vet vad eleverna kan och skall kunna. Eleverna är i liten omfattning medvetna om målen i läroplanen och kursplanerna. Enligt de intervjuade lärarna går de vid varje terminsstart igenom målen med eleverna. Inspektörerna bedömer att lärarna bör förtydliga målen för undervisningen och visa på målen betydligt oftare så att eleverna kan knyta ihop aktivitet och mål.

Sammanfattning

Strömsskolan når goda resultat då det gäller normer och värden. Eleverna trivs och känner sig trygga. Skolan bör arbeta vidare med att förtydliga målen i läroplanen samt de nationella kursplanerna så att eleverna ges möjlighet till att få mer inflytande över planering och utvärdering av sitt arbete i skolan.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Strömsskolan tillhör område Väster. En vision finns i området att ”alla barn och vuxna skall ha samma rätt och möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar oavsett var man befinner sig i vår organisation”. I ledningsdeklarationen finns uttryckt att arbete skall ske utifrån ett helhetsperspektiv för barn i åldern 0–16 år, att man skall värna om den röda tråden i området där gemenskap mellan vuxna och barn är ett av ledorden. Ett arbetsområde som personalen vid Strömsskolan fokuserar på är normer och värden. Inspektörerna ser vid besöket exempel på inslag i verksamheten såsom schemalagd ”Charlietid”, särskilt avsatt tid för värdegrundsdiskussioner och livskunskap för de högre åldrarna. På skolan finns kamratstödjare som har till uppgift att vara extra ögon och öron och vara en länk till de vuxna. De har fått särskild utbildning för sitt uppdrag. Det finns också ett faddersystem för förskoleklassens barn. På rasterna syns personal ute iklädda gula jackor så att eleverna vid behov skall kunna vända sig till en vuxen person. En handlingsplan mot mobbning är utarbetad och ett antimobbningsteam finns för området. Vissa personer som ingår i teamet är också vuxenstödjare och har ansvar för kamratstödjarverksamheten. Inspektörerna bedömer att det pågår ett ambitiöst arbete kring normer och värden.

Eleverna deltar i klassråd och elevråd. Eleverna får där arbeta i demokratiska former. Elevskyddsombud saknas för närvarande på skolan.

Föräldrarna uppger att de känner sig informerade om vad som händer på skolan.

Organisation och arbetssätt i undervisningen

Strömsskolan skall bli en F–9 skola och befinner sig vid besöket i en uppbyggnadsprocess och har verksamhet omfattande förskoleklass till och med årskurs 8.

Personalen är indelad i arbetslag. Fritidshemmens pedagoger ingår i arbetslag med lärare i årskurs 1–3. Lärarna i årskurs 4–6 och årskurs 7–8 arbetar i olika arbetslag. Skolan har en naturprofil som pedagogisk inriktning. Exempel på aktiviteter som stöder profilen är temadagar med uteaktiviteter. I årskurserna 7–8 har eleverna tjugo procent mer matematik/naturorienterade ämnen. Varje dag som man inte har schemalagd idrott avsätts tjugo minuter till rörelse.

Det finns en flexibilitet att inom arbetslaget frigöra resurser till enskilda elever. I arbetslaget förs en dialog om hur resurserna skall användas på bästa sätt. In-

spektörerna ser positivt på personalens medvetenhet och flexibilitet att kunna förändra exempelvis gruppernas storlek.

De intervjuade eleverna i Strömsskolan har svårt att formulera vilken delaktighet och vilket inflytande de har på undervisningen. Vid besök i verksamheten ser inte inspektörerna att eleverna ges större inflytande med stigande ålder. Inspektörerna bedömer att elevernas inflytande över det egna lärandet behöver förbättras. Eleven bör få ökade möjligheter att reflektera över och utvärdera sitt arbete och därmed utveckla en större medvetenhet om sitt eget lärande. Personalen är medveten om att detta är ett utvecklingsområde.

Fritidspedagogerna arbetar tillsammans med lärare i skolan och man har gemensam planeringstid. När det gäller förskoleklassens och skolans personal finns endast samverkan när förskoleklassens barn skall gå över till årskurs 1. Inspektörerna bedömer att samverkan mellan förskoleklassens personal och skolans övriga personal bör utökas. Ett arbete pågår dock i område Väster utifrån materialet ”Att bygga broar” där personal från förskola/förskoleklass och skola träffas och diskuterar mål och verksamhet.

Skolan har rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd. En arbetsgång är utarbetad. I ett tidigt skede kommunicerar berörda personer med varandra för att ge stöd till barnet. Vid behov förs ärendet vidare till arbetslaget. Arbetslaget har det pedagogiska ansvaret för barnet/eleven och skall se svårigheten som en gemensam uppgift att lösa. Personalen påpekar att de flesta svårigheter kan lösas i arbetslaget genom att man prioriterar resurser inom arbetslaget och på så sätt finner lösningar. Om arbetslaget/ansvarig pedagog anser sig vara i behov av ytterligare kompetens tar man kontakt med elevhälsoteamet. Elevhälsoteamet består av skolpsykolog, skolsköterska, specialpedagog och kurator. Åtgärdsprogram upprättas. Inspektörerna bedömer att arbetet med att upptäcka barn i behov av särskilt stöd och att tillse att dessa barn får det stöd de behöver bedrivs på ett medvetet och strukturerat sätt och att det finns en vilja hos personalen att öka sitt kunnande för att hitta eventuella brister i systemet och i sitt eget förhållningssätt.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Elevernas kunskapsutveckling följs upp genom läxförhör, inlämningsuppgifter, prov med mera. Läsutvecklingen kontrolleras särskilt med hjälp av läsutvecklingsscheman. Resultaten av dessa följs upp av en specialpedagog. Som ett led i att förbättra elevernas kunskapsutveckling erbjuder skolan elever i årskurs 6 att på elevens val arbeta med svenska, matematik och engelska. Ett arbete med läs- och skrivutveckling pågår. Någon ytterligare systematisk uppföljning sker inte.

Utvecklingssamtal sker en gång per termin då elever, föräldrar och personal går igenom elevens kunskapsutveckling. Eleverna får före samtalet fylla i ett frågeformulär om kunskaper och trivsel. Samtalet utmynnar i en individuell utvecklingsplan som skall följas upp vid nästa utvecklingssamtal. Föräldrarna anser att de får en tydlig bild av barnets utveckling i skolan.

Vid Strömsskolan har vid inspektörernas besök inte någon betygssättning ägt rum. Rektorn har initierat frågan i förvaltningens ledningsgrupp och personalgruppen om behovet av ett utvecklingsarbete för att höja kvalitén och få en likvärdighet i bedömningar och betyg.

Kvalitetssäkring, förbättringsarbete och ledning

Utbildningsnämnden har prioriterade mål för 2004 när det gäller värdegrundsfrågor, elevers inflytande och ansvar samt elevers kunskaper och lärande. Verksamheten utvärderas regelbundet i arbetslagen samt genom kommunövergripande elevenkäter en gång per år. Strömsskolan beskriver i sin kvalitetsredovisning resultat och måluppfyllelse, gör en analys samt beskriver förbättringsåtgärder. Personalen anser att kvalitetsredovisningen i viss mån används som en grund för förbättring och att deras förbättringsarbete inom området normer och värden har gett ett tydligt avtryck i verksamheten. Inspektörerna anser att skolan har ett fungerande system för kvalitetssäkring men vill framhålla att resultaten av elevenkäter bör återkopplas till elever och föräldrar.

Strömsskolan har två rektorer. En rektor svarar för fritidshemmen och undervisningen för asylsökande barn och en rektor för övrig verksamhet. Rektorerna har täta kontakter och gör en gemensam planering. Rektorernas ledning av det pedagogiska arbetet utövas bland annat genom att de regelbundet deltar vid arbetslagens planering. Personalen upplever att rektorerna är väl insatta i verksamheten och uttrycker att de har stort förtroende för dem. En diskussion pågår mellan rektorerna att omfördela ansvaret för förskoleklassen för att få en jämnare ansvarsfördelning och därmed förbättra möjligheten att bli mer insatt i verksamheten. Personalen upplever också att rektorerna bedriver utvecklingsarbete. Rektorerna är väl kända av eleverna. De föräldrar som inspektörerna intervjuar är nöjda med verksamheten på Strömsskolan. Som helhet bedömer inspektörerna att ledningen av skolan fungerar väl.

Sammanfattning

Arbetsmiljön vid Strömsskolan är god. Elever, föräldrar och personal är nöjda med verksamheten vid skolan. Arbetet med att finna individuella lösningar för eleverna och ge stöd när det behövs sker på ett medvetet och strukturerat sätt. Ledningen av skolan fungerar väl. Ett fungerande system för kvalitetssäkring finns. Samverkan mellan förskoleklass och skola bör utvecklas.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl. a. skollagen.

Verksamheten i förskoleklassen bedrivs fyra dagar i vecka i 4 timmar per dag. Hela Strömsskolan satsar på en natur/hälso/No-profil. I de högre åldrarna ökar tiden för No och matematik. Ett urval av ämnen erbjuds från årskurs 4 inom ramen för elevens val. Språkval erbjuds i tyska, franska och spanska. Skolan arbetar för att elever med annat modersmål än svenska skall kunna delta i undervisning på detta språk. Vid Strömsskolan sker modersmålsundervisning i arabiska. Enligt rektorn är det endast i undantagsfall som skolan inte kan anordna modersmålsundervisning och då är det framförallt beroende på att det är omöjligt att finna lärare. Elever med annat modersmål följer kursplanen i ämnet svenska som andra språk.

Vid skolan finns totalt 50 medarbetare. Enligt rektorerna finns det 25 lärartjänster, 5 fritidspedagogtjänster, 1 förskollärartjänst, 0,75 resurspedagog och 3,5 assistenter. Enligt skolledningen är 83 procent av personalen behöriga. Tillgång finns till psykolog, skolsköterska, kurator och specialpedagoger. Grupperna består av 16–25 elever och delas ofta upp i mindre grupper.

Personalen har en klar uppfattning om vilka resurser som avsätts för kompetensutveckling och vilka prioriteringar som görs. Kompetensutvecklingen är till stor del centralt styrd i förvaltningen och en satsning görs på arbetslagsutveckling. En mindre del av resurserna för kompetensutveckling används för individuell utveckling. Personalen uppger att de i stort sett är nöjda med den kompetensutveckling de fått ta del av.

Inspektörerna bedömer att läromedelstillgången är god. Utrustning i form av datorer finns. Det finns också läromedel som är anpassade för barn i behov av särskilt stöd. Lokalerna är i stort sett ändamålsenliga. Vid skolan finns ett bibliotek och eleverna har också tillgång till kommunens bibliotek. Utemiljön är av god kvalitet och den närbelägna naturen utnyttjas i undervisningen.

Sammanfattning

Eleverna vid Strömsskolan har goda förutsättningar i fråga om tillgång till lärare med utbildning och till personal i övrigt. De materiella förutsättningarna i form av undervisningsmaterial, lokaler och utemiljö är bra.

Datum

Ort

2006-04-28

Göteborg

Marita Schiller Helander

Lars-Göran Börjesson